

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 18-12-2020 r.

**Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich
Hanna Machińska**

IX.517.2363.2020.JN

**Pan
Maciej Milkowski
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia**

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w dniu 19 października 2020 r. Dyrektor Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim, lek. med. Jacek Bielan, skierował do Ministerstwa Zdrowia pismo w sprawie sposobu postępowania z pacjentami oddziałów psychiatrii sądowej, którzy są zarażeni koronawirusem SARS-CoV-2.

Autor pisma informował, że w oddziałach tych występują ogniska zakażeń. Chorzy, wymagający bezwzględnej hospitalizacji, muszą mieć zapewnioną adekwatną opiekę lekarską w oddziale zakaźnym/internistycznym. Pozostali, którzy nie mają nasilonych objawów somatycznych i wskazań do pobytu w szpitalu, winni być kierowani do izolatorium. Tymczasem chorzy na Covid-19 przebywają w oddziałach psychiatrycznych, razem z innymi pacjentami, u których nie zdiagnozowano zakażenia. Dzieje się tak z powodu braku rozwiązań systemowych - nie został bowiem wyznaczony żaden podmiot leczniczy, dysponujący odpowiednią infrastrukturą, do którego można kierować pacjentów oddziałów psychiatrii sądowej z potwierdzonym zakażeniem.

Należy podnieść, iż Szpital w Starogardzie Gdańskim nie jest przeznaczony do leczenia i prowadzenia pacjentów z Covid-19. Podmiot ten nie prowadzi procedur i sprawozdawczości wymaganej od takich placówek, nie spełnia wymogów placówki leczenia chorób zakaźnych oraz nie zatrudnia personelu specjalizującego się w leczeniu takich chorób. Dodatkowym aspektem determinującym trudną sytuację są warunki bytowe w oddziałach

psychiatrii sądowej – ogromne zagęszczenie pacjentów uniemożliwia umieszczenie ich w małych salach. To efekt wieloletniego zaniedbania w finansowaniu leczenia psychiatrycznego.

Dyrektor Szpitala apeluje o wsparcie w niezwłocznym rozwiązaniu problemu i opracowaniu procedur, które pozwolą przekazać chorych pacjentów do miejsca, gdzie otrzymają adekwatną pomoc.

Rzecznik Praw Obywatelskich z niepokojem przyjął informację o tym, że nie stworzono systemu, który w sposób profesjonalny i skuteczny zapewniałby bezpieczeństwo zdrowotne pacjentom oddziałów psychiatrii sądowej. To grupa osób wymagająca szczególnego traktowania z uwagi na prezentowane zaburzenia psychiczne o różnym stopniu nasilenia i różnej etiologii. Wśród nich są osoby, wobec których zgodnie z postanowieniem sądów wykonywany jest środek zabezpieczający w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym o wzmocnionym poziomie zabezpieczenia. Są też osoby tymczasowo aresztowane, wobec których prowadzona jest, na zlecenie sądów i prokuratur, obserwacja sądowo – psychiatryczna oraz osoby, wobec których wykonuje się środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w podmiocie leczniczym, na podstawie art. 260 Kodeksu postępowania karnego. Charakterystyka kliniczna tej grupy osób oraz niejednorodność pod względem sytuacji prawnej pacjentów jest – w ocenie Dyrektora Szpitala w Starogardzie Gdańskim - elementem, który bardzo komplikuje organizację właściwego leczenia chorych. Pacjenci tymczasowo aresztowani pozostają do dyspozycji sądów i prokuratur całego kraju, nierzadko kilku organów dysponujących. Natomiast nadzór nad wykonywaniem środka zabezpieczającego pełni Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim i Sąd Okręgowy w Gdańsku. Ponadto, przetransportowanie chorych do innych podmiotów leczniczych wymaga konwojów policyjnych, a funkcjonariusze Policji obawiają się kontaktu z pacjentami zakażonymi, zaś karetki „covidowe” nie mogą transportować osób tymczasowo aresztowanych.

Pragnę również wskazać, że Dyrektor J. Bielan z równą troską wypowiada się o sytuacji pacjentów nieletnich. Oddziały psychiatryczne dla dzieci i młodzieży w Szpitalu w Starogardzie Gdańskim oraz w Szpitalu Psychiatrycznym w Gdańsku, w związku z wystąpieniem ogniska zakażenia, zostały wyłączone z udzielania świadczeń lekarskich. Ta sytuacja powoduje, że nie ma możliwości uzyskania stacjonarnej opieki psychiatrycznej dla

dzieci poniżej 16 r.ż na terenie województwa pomorskiego, co stanowi zagrożenia dla życia i zdrowia tej populacji pacjentów.

Mając na uwadze przedstawiony stan rzeczy w Szpitalu w Starogardzie Gdańskim i niewątpliwie podobne realia w tego typu placówkach w całej Polsce oraz aktualną sytuację epidemiczną w kraju, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o poinformowanie, czy resort zdrowia podjął działania w celu opracowania optymalnych, systemowych rozwiązań pozwalających na organizację leczenia zakażonych koronawirusem pacjentów oddziałów psychiatrii sądowej i oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży.

Będę wdzięczna za potraktowanie sprawy nie tylko jako wymagającej pilnej reakcji na przedstawione problemy, ale również jako odezwy o wsparcie wysiłków personelu wszystkich oddziałów psychiatrycznych w kraju, by mógł mimo trudnej sytuacji realizować swoje zadania.

Z poważaniem

Hanna Machińska

Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/